

Høring: Forskningsetiske retningslinjer for samfunnsvitenskap og humaniora, fra IMK

punkt 17.

Vi mener at offentlig innlegg på sosiale plattformer ikke bør kreve tillatelse fra «avsender», eller krav om at de skal informeres om vi forsker på dem. F.eks, hvordan politiske aktører (ulike typer politikere, journalister, PR ansatte, lobbyister, og aktive «opinionsledere») benytter sosiale medier, er helt sentralt for å forstå flyten av politisk kommunikasjon, og dermed politiske påvirkningsprosesser i dagens samfunn. Det er helt sentralt at forskere får mulighet til å forske på slike sammenhenger uten tillatelse fra dem det gjelder, eller at de informeres. Vi mener at dette er et prinsipielt spørsmål, som ikke bør begrunnes med spesielle hensyn i hvert enkelt tilfelle. Det bør ikke være mulig å nekte forskere eller våre studenter å forske på Erna Solbergs eller Siv Jensen (åpne) facebook-kommunikasjon fordi prosjektet ikke vurderes som viktig nok av NSD. Det samme gjelder ytringer fra personer som uttaler seg på offentlige plattformer, som kommuners nettsider osv. Det bør f.eks være mulig å forske på ytringer om konspirasjonsteorier på offentlige plattformer uten tillatelse fra hver enkelt avsender (eller at denne informeres).

Pkt 17

Vi tenker det må være klare retningslinjer knyttet til typer av data samlet inn i sosiale medier. Det er forskjell på «liker klikk» og kommentarer på Facebook. Antall liker klikk og antall delinger er også åpne data, noe som bør være uproblematisk å samle inn.

1) Point 13 “risiko og sikkerhet”

The following formulation mentions ‘psykisk’ fare in relation, as it seems to me, to ‘samarbeidspartnere, informanter, medarbeidere eller tolker’:

‘Forskning kan i noen tilfeller innebære høy risiko for skade og for urimelige belastninger, ikke bare for forskere, men også for samarbeidspartnere, informanter, medarbeidere eller tolker. Disse kan settes i fare på grunn av forskningen de deltar i, ikke bare fysisk og psykisk.’

In my view ‘psykisk’ fare should be related more explicitly also to researchers.

I have pointed out before that the University of Oslo, differently from universities abroad and other Norwegian institutions (ex. PRIO), does not have means to deal with the effects of research that turns out to be upsetting for researchers. We have already had cases in our department (1 PhD based at IMK, one PhD based outside but co-supervised by me, and one member of staff) where the researcher was affected by the field work experience and the content of the data that had been gathered. It seems reasonable to me that the University, given that these issues arise in the course of work activities, should provide support.

I want to stress that this should not become an obstacle to investigating “uncomfortable” topics. And none of these researchers mentioned above would have expected such a reaction to the data, but it did happen.

I have seen in one of today’s slides that we are discouraged from collecting data that is “difficult” to handle. I think no data, properly handled, should be off limits. This is part of our duty and mission of researcher. However, it is also part of the responsibility of our institution towards our health and well-being to support us along the way.

2) Veilederforholdet

'Om det utvikler seg et tett forhold mellom veilederen og student/stipendiat, for eksempel intimt, seksuelt eller terapeutisk, er hovedregelen at veilederforholdet avbrytes.'

As for the issue of close personal relationships, I can report what the rules were at past institutions I worked at in the UK, in case they can be of any help. There the rule was that there would be a change of supervisor and the relationship would be declared to the Head of Department or, in case the Head of Department was the supervisor in question, to a third party in the department. The assumption was that a 'close personal relationship' was not wrong per se (two consenting adults), but that there could be a conflict of interest that could damage/interfere with the relationship supervisor-supervisee. There was also an expectation of respect for the confidentiality of the matter. The formulation there was actually more general as 'close personal relationship,' which one could say is more vague, but also broader perhaps than the specific kind of relationships that have been mentioned in the text here? What about those who do not fit the description but could nonetheless interfere (for ex. a very close friendship?).